

mallorca socialista

Edita: PARTIT SOCIALISTA DE MALLORCA (P.S.I.)

Nº 6 - Set. 1978 - Dip. Legal PM 511-77 - Redacció: C/. Temple, 7 - Ciutat - Preu: 25 pts.

UNA CONSTITUCIÓ
PER A LA REFORMA:

Monarquia,
Capitalisme,
Estat Central

(Pág. 8)

Preguntes que demanen resposta:

* ¿Perquè molts d'empresaris, un sector considerable de la patronal, no admet els mínims democràtics dins les seves empreses? (És que no hi ha mecanismes de control d'aquests empresaris que falten als drets elementals dels treballadors?)

* ¿Perquè enganyem que hem rebut molts de turistes l'administració tampoc ha intentat planificar una política orientada a reformar l'estructura econòmica de les illes? El no intentar-ho significa no oferir solucions reals per a sortir de la crisi econòmica que des dels anys 70 patim. Amb l'arribada de la primavera d'hivern reviran els problemes de l'atur temporal amb la consegüent plaguesca de l'oficina de "desempleo", els greus problemes de la marginació social exterioritzats aquest hivern passat amb molta de contundència...

* ¿Perquè hi ha treballadors que, pel fet de tenir un càrrec important dins l'empresa o per tenir un sou més alt, pareix que actuen com a empresaris i no mantenen una solidaritat amb les lluites dels seus companys de classe?

* ¿Perquè en els barris i en els pobles no hi han arrelat les cooperatives de consum de gestió democràtica? Som conscients de les dificultats ja que durant molts d'anys s'ha fet una constant propaganda en contra de tota idea col·lectivista. Ara bé, creim que el cooperativisme és un mitjà adequat de defensa contra els abusos del capitalisme, moltes vegades materialitzats pels intermediaris. Cal que aquests projectes —dels quals ja coneixem iniciatives— siguin divulgats i, a poc a poc, es vagin introduint.

* ¿Perquè els preus van pujant i pujant si ens digueren les forces parlamentàries actuals que els Pactes de la Moncloa servien per a controlar-los? I mentre a Madrid les forces polítiques han començat a plantejar la necessitat d'un nou pacte econòmic i social, ens demanem: qui els ha aplicat a Mallorca?, a qui han beneficiat (si és que podien beneficiar a qualqu?)

* ¿Perquè hi ha disputes entre centrals sindicals de classe? (No serà que de vegades pesa massa la burocràcia dirigent a determinades centrals? ¿No creis que no correspon a cap central sindical el definir-se com a tal central en qüestions com la constitució?)

* ¿Perquè si se discuteix i se condemna amb tanta freqüència el negoci dels llibres escolars els pares i els ensenyants no organitzen cooperatives que permetin rebre un 20 per 100 del cost d'adquisició? Estem cansats de sentir i de veure com els preus dels llibres de text són de cada vegada més alts a causa de les múltiples manipulacions que s'ofereixen al llarg del camí que va des de la seva fabricació fins a la seva venda. A nivell d'Estat ja hi ha cooperatives organitzades —en concret en coneixem algunes a Barcelona— i pareix ésser que els resultats són completament positius tant pels pares estudiant com pels professionals. I fins i tot creim que se podrien establir relacions de coordinació amb els llibreters.

* ¿Perquè més d'un any després de les eleccions generals i després d'un moviment intens a favor de la normalització de la nostra llengua a l'escola —i sense que hi hagi hagut manifestacions en contra— no s'ha introduït a tots els nivells del cicle educatiu l'ensenyament del català? El nostre partit des de la primavera ha repetit la necessitat de donar una solució política a aquest problema. La nostra proposta se concretà en un document dirigit a la Conselleria d'Educació i Cultura que reproduïm en aquest número de MALLORCA SOCIALISTA i que fou publicat a *Baleares-Debat*. Res ens farà renunciar a exigir l'ensenyament de la nostra llengua ja durant aquest mateix curs.

* ¿Perquè els aspectes essencials de la nostra cultura —història, literatura, geografia, art, economia...— no han estat introduïts encara dins els plans d'estudi? Quan s'acabarà la colonització cultural dels mallorquins fets des de l'escola?

* ¿Perquè aquest estiu no s'ha organitzat una Escola d'Estiu que amb tant de profit s'havia realitzat en anys anteriors? És veritat que hi ha hagut iniciatives importants, com el curs celebrat a la Porciuncula i la IIª Setmana de Renovació Pedagògica. Però, creim que hauria estat important realitzar entre els ensenyants d'EGB i BUP un debat sobre una sèrie de qüestions bàsiques en aquests moments: la introducció de la nostra llengua i dels continguts culturals propis a l'ensenyament, informació i utilitat dels materials didàctics existents...

* ¿Perquè, mentre hi ha nins sense escola o mal escolaritzats, una cinquantena de mestres interins, amb contracte de l'any passat, no tenen plaça a les illes i han d'anar-se'n a Barcelona?

* ¿Perquè, tenint una Conselleria d'Ensenyament i Cultura, després d'estar oposadors d'enguany, en no tenir plaça a les illes queden immediatament a disposició de Madrid?

MANQUEN ESCOLES

PÚBLIQUES

* ¿Perquè el curs escolar en els centres oficials comença més tard que en els centres privats? S'ha de reconèixer la gran capacitat de l'administració per a crear problemes en el camp de l'ensenyament: trasllats irracionals de mestres, deficiències d'infraestructura (transports, menjadors escolars, materials pedagògics...), designació molt tardana de places, el dret de l'ensenyant a la dedicació exclusiva ha estat reconegut tard i de manera molt confusa, edificis en mal estat i insuficients, no acceptació de la mesura pedagògica dels 30 alumnes per aula... A instituts i a ensenyament professional la situació a hores d'ara encara és molt més caòtica. Ni tan sols se sap el 70% de les plantilles de professorat de cada centre. A Ciutat fins ara no han habilitat un nou institut —l'Acadèmia Cisneros—, i tal vegada han esperat fins que els qui no havien trobat plaça als altres instituts s'haguessin matriculat a centres privats? I, més tard, molts de professors d'EGB i de llicenciats estan sense feina! Naturalment, tots ells serien necessaris si hi hagués un ensenyament planificat racionalment i capaç de cobrir amb una oferta pública suficient les necessitats escolars de les classes populars. Pensam que tot aquest desgavell —que ja ve de molt enrera i que només podrà ésser resolt dins el marc d'una autonomia política i mitjançant el control democràtic de tota la gestió escolar— suposa una propaganda a favor de l'escola privada. ¿Serà que l'administració desenvolupa una estratègia de degradació de l'ensenyança estatal amb la fi d'afavorir el decantament cap a l'ensenyament privat? La lluita per una nova escola pública ha d'ésser l'objectiu de tots els ensenyants, de les classes populars i dels sindicats i forces polítiques democràtiques.

SUCURSALISME
DEPENDÈNCIA
I NACIONALISME

(Pág. 6)

NACIONS D'EUROPA
QUE LLUITEN PER
L'ALLIBERAMENT

*País de Gal·les:
un cas d'"explotació
democràtica"*

(Págs. 4 y 5)

PROPOSTES A LA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ I CULTURA

Per SECRETARIAT D'ENSENYAMENT I CULTURA DEL PARTIT SOCIALISTA DE MALLORCA (PSI)

El redreçament del nostre País s'ha defonamentat necessàriament en una acció cultural orientada a descobrir als homes i dones de les Illes quina és la seva autèntica personalitat. Només recobrant la cultura pròpia en tota la seva complexitat serà possible avançar cap a un autogovern polític real i deixar d'ésser un poble feble, el destí del qual depengui de l'estratègia que en cada moment adopti el centralisme. Tots sabem —encara que ningú ho digui— que si avui tenim un Consell General Interinsular no és perquè el nostre poble i els seus representants polítics l'hagin conquerit mitjançant una eficaç lluita reivindicativa sinó perquè l'estratègia del centralisme actualment no consisteix en ignorar el "problema" de la plurinacionalitat de l'Estat Espanyol sinó en practicar una sistemàtica acceptació verbalista (incloure a la Constitució el terme nacionalitat sense acceptar els drets polítics —autodeterminació— que li corresponen és una estafa semàntica) i, al mateix temps, desvirtuar i minimitzar al màxim la qüestió autonòmica (l'invent de les preautonomies, la no cessió de competències, les limitacions constitucionals...).

Per tot això, la necessitat d'iniciar la tasca de fer retrobar als homes i dones de les Illes les seves senyes d'identitat és molt urgent i, a més a més del tot necessari si volem edificar una autonomia política sobre bases sòlides. El recobriment de la pròpia identitat nacional serà un fet quan tothom posseeixi un coneixement de la pròpia cultura —el principal eix de

la qual és la llengua— i una capacitat de fer-la servir i aportar-li la seva creació personal.

Partint de la tesi exposada —el recobriment de la sobirania política s'ha de fonamentar en un recobriment ple de la pròpia cultura— és lògic que atorguem a la Conselleria d'Educació i Cultura una importància decisiva en l'avanç cap a la nostra plenitud nacional. Però això, volem aportar al seu conseller Raimundo Clar —el qual fins ara no ha demostrat gens ni mica merèixer la confiança d'aquells qui propugnen una política cultural sense eufemismes (no "nuestra lengua" sinó el català) ni ambigüitats (una cultura de les Illes que se reconeix catalana)— una sèrie de propostes que nosaltres creim perfectament realitzables a partir d'avui mateix i que, a més a més, són els mínims que qualsevol política cultural ha d'assumir si no vol ésser considerada còmplice de l'estat de colonització cultural que encara patim.

Al nostre parer les línies d'acció haurien de desplegar-se bàsicament a tres nivells: a) ensenyament, b) normalització lingüística, c) difusió del nostre fet cultural. La Conselleria d'Educació i Cultura hauria de prendre mobilitzar totes les forces actives de la cultura (entitats i persones) i establir una acció coordinada amb el fi d'obtenir una eficàcia real i immediata. És una manera de demostrar que el Consell vol, per damunt de tot, iniciar en profunditat el recobriment del País. Vegem quines haurien d'ésser les tasques a realitzar i els objectius a aconseguir.

A) Ensenyament

1) Exigir del Govern la immediata promulgació d'un decret llei que estableixi l'obligatorietat de l'ensenyament del català i autoritzi l'ensenyament en català en aquells llocs on la composició socio-lingüística de l'escola ho permeti. També hauria d'assumir les següents disposicions: a) la dotació de les places necessàries de professors de català per a tots els nivells de l'ensenyament amb càrrec als pressupostos de l'Estat; b) la introducció en els plans d'estudi d'aquells continguts lligats a la nostra realitat històrico-cultural (llengua, geografia, història, literatura, art...); c) la racionalització dels concursos de translat del professorat dels diferents nivells (el problema és especialment dramàtic a EGB) establir el principi que cada ensenyant que s'incorpori als diversos cossos "provincials" ha de conèixer la llengua i la cultura del nostre País; d) la declaració de l'oficialitat del català als centres, possibilitant així la catalanització de l'espai escolar i l'expressió de cada alumne en sa pròpia llengua materna.

a) Iniciar una campanya de sensibilització popular entre els pares i els estudiants informant sobre la conveniència de l'ús de la pròpia llengua com a vehicle d'aprenentatge escolar. Als immigrants castellano-parlants s'els ha de fer comprendre que la nostra llengua i cultura són també seves i que mitjançant l'adquisició del seu coneixement podran arrelar-se més profundament al país on viuen i treballen.

b) Iniciar la preparació d'un programa de reciclatge

per als ensenyants que hauria de començar a realitzar-se a partir de l'octubre. L'existència d'un nombre considerable de mestres i llicenciats aturats permetria establir un sistema de substitucions que facilités als mestres un aprofitament màxim dels cursos.

c) Organització de seminaris d'estudi amb participació inter-disciplinària on se debatessin les qüestions més problemàtiques que planteja la normalització lingüística i de continguts de la nostra escola.

d) Preparació d'un catàleg dels materials didàctics existents adaptats als diversos nivells d'EGB i BUP i elaboració amb caràcter d'urgència dels textos necessaris i d'immediata utilitat pràctica orientacions didàctiques per a l'ensenyament del català, resum de literatura catalana i antologia de textos, síntesi de geografia i d'història de Mallorca/les Illes, material audiovisual destinat a oferir una visió del nostre patrimoni artístic i arquitectònic... També s'haurien de divulgar els lèxics específics de les diverses àrees de l'ensenyament.

e) Començar una reestructuració dels plans d'estudi vigents procurant la seva adequació progressiva a la nostra realitat lingüística i històrico-cultural.

f) La introducció de l'ensenyament del català i l'avanç cap a una escola en català i amb continguts culturals mallorquins ha d'anar forçosament lligada a un procés profund de renovació pedagògica. El Consell de l'Ensenyament, ha de fomentar l'experimentació de tècniques didàctiques i l'autocrítica metodològica constant.

g) Establir relacions periòdiques amb les Conselleries corresponents del Principat i del País Valencià. L'intercanvi d'experiències i de materials ens és completament necessari i institucionalitzar la coordinació dels respectius treballs en el camp de l'ensenyament ens permetria avançar més ràpidament i sobre bases més sòlides.

Totes aquestes mesures haurien d'anar orientades a la consecució en el termini d'una sèrie d'anys d'un ensenyament definitivament normalitzat. Això significa: fet en català (amb l'aprenentatge del català com a segona llengua) i basat en els continguts que ens defineixen com a una comunitat nacional. A partir de la base sòlida del coneixement de la nostra realitat cultural ens obririen al coneixement de les altres cultures.

Segons unes recents declaracions, el President del Consell General Interinsular sembla que només assumeix l'ensenyament del català i ajorna sine die l'ensenyament en català. Això no pot significar de cap de les maneres estar al servei del nostre País per quant la realització d'aquesta opinió significaria perpetuar l'actual estat de diglòssia. Estar al servei del País vol dir afavorir l'oficialitat del català a tots els nivells públics i no admetre la submissió del català a cap llengua aliena.

B) Normalització lingüística

La llengua és el pal de paller de la nostra personalitat com a poble. Per

tant és un deure inajornable de la Conselleria iniciar una política de normalització lingüística, la qual ha de tenir com a objectiu final el reconeixement del català com a l'idioma oficial del nostre País i el seu ús a tots els nivells de la vida pública i social. Les accions orientades a satisfer només parcialment aquesta exigència han d'ésser considerades maniobres que, sota l'aparença de normalitzadores, pretenen institucionalitzar l'actual situació diglòssica.

Vegem les tasques prioritàries que al nostre parer la Conselleria hauria de realitzar:

a) Creació d'un grup de treball integrat per les entitats i persones dedicades a la socio-lingüística que hauria de complir funcions d'assessorament i, també, se n'hauria de cuidar de la realització dels treballs d'anàlisi i de planificació que fessin falta.

b) Realització d'un cens lingüístic amb el fi de determinar amb exactitud estadística la realitat sociolingüística de les Illes.

c) Iniciar una campanya a través dels mitjans de comunicació destinada a combatre, mitjançant argumentacions d'ordre científic i demostrant la capacitat del català com a llengua d'ús a tots els nivells (escolars, empresarials, comercials, administratius...) la mentalitat diglòssica de la població de les Illes.

d) Organitzar cursos de català per als funcionaris dels organismes oficials i de l'administració local. Les classes haurien de celebrar-se durant l'horari de treball

(Continua pàgina 6)

DAVANT LA PREAUTONOMIA

Ciutat de Mallorca 8 d'agost de 1978

Davant la constitució, dies passats, del Consell General Interinsular, el Consell de direcció política del Partit Socialista de Mallorca (PSI) vol manifestar públicament el que segueix: la constitució de l'Organisme Preautonòmic Interinsular marca un fet d'importància més aparent que real dins el procés de recobriment de la personalitat nacional del nostre poble, del seu dret a autogovernar-se.

Dos llasts fonamentals resten gran part del seu contingut a lo que hagués pogut ésser un pas fonamental en la història del nostre poble.

1.— En primer lloc el Text Constitucional, que s'ha redactat a Madrid de forma quasi definitiva, al qual s'han d'adaptar els diferents poders autonòmics de l'Estat espanyol, LIMITA GREUMENT ELS DRETS NACIONALS DELS DIFERENTS POBLES DE L'ESTAT ESPANYOL.

Sense entrar dintre la complexitat de l'artícul constitucional és de destacar que el no reconeixement del dret a l'autodeterminació de les nacionalitats de l'Estat espanyol vicia de principi tot el tractament del problema nacional per quant, lluny de fer partir la Constitució de la realitat plurinacional de l'Estat espanyol, consagra l'estat centralista heretat del passat, el qual "DELEGA" una sèrie de funcions a les "nacionalidades y regiones" que el componen.

D'altra banda, l'aprovació de l'article 138 —que prohibeix la federació de les entitats autònomes— reafirma la inoperància política real dels anomenats poders autonòmics i constitueix un clar atemptat contra la llibertat de decisió dels Països Cata-

lans sobre el seu futur.

2.— En segon lloc, mentre la lliure iniciativa de les diferents comunitats nacionals que componen l'Estat espanyol era d'aquesta manera retallada, el procés cap a l'autonomia —a partir del 29 d'octubre de 1977— era completament deslligat, per part de les forces parlamentàries, de qualsevol tipus de contacte popular. No solsament al nivell de movilitzacions de masses o campanya de consciència popular, sinó que —includ— la congelació del Pacte Autonòmic per part dels partits que havien de convocar-lo (UCD, PSOE, UDIB) marginava a la resta de forces polítiques de les Illes, de tota connexió amb el procés cap a la preautonomia.

Fruit de tot això i de la submissió de les forces polítiques parlamentàries davant el poder central, foren successius retalls soferts pel document de Ciutadella i que cristal·litzaren en el decret llei de preautonomia per a les Illes Balears i Pitiüses.

Document que, per no reconèixer, no reconeix tan sols la identitat de la nostra llengua. D'aquest decret llei és d'on ha sorgit el Consell General Interinsular.

El Partit Socialista de Mallorca (PSI) no vol amb aquestes consideracions fer crítica destructiva ni augmentar el desencant que ja existeix en torn al procés de recobriment de les nostres institucions; tot al contrari el Partit Socialista de Mallorca (PSI) creu necessari intentar aprofitar al màxim la capacitat del Consell per a iniciar la tasca de reconstruir el nostre país a tots els seus nivells.

Ara bé, això no es aconseguirà en base a un fàcil triunfalisme, sinó en base a la conscienciació real del poble de les Illes en torn a les possibilitats i limitacions dels

instruments polítics amb els quals compte.

Es des d'aquesta perspectiva que volem expressar a continuació els principals mètodes i objectius a aconseguir: 1) Els membres del Consell haurien de posar-se al servei de les necessitats reals del nostre país, passant per damunt de qualsevol consideració de tipus partidista o de qualsevol directriu aliena a la seva condició de representants polítics de les Illes. 2) Tots els parlamentaris s'haurien de plantejar la tasca de recobriment de l'autogovern, no com a una donació voluntària del poder central (aquest és el camí per a aconseguir només una descentralització administrativa), sinó com la DEVOLUCIÓ d'unes institucions històriques i d'unes facultats de govern que ens foren arreballades per aquest Estat per la força de les armes. Convendria que, malgrat no ho digui així la Constitució, es convencesin i assumissin que la sobirania resideix en el nostre poble i que, per tant, per justícia històrica ens correspondria a nosaltres delegar les competències que volguéssim i no al revés.

3.— El Consell haurà d'assumir la realitat plural de les Illes, la qual es deu tenir en compte tant a l'articulació paritària del futur poder autonòmic de les Illes, com a n'el recolzament que els partits representats en el Consell per a l'esmena constitucional del Partit Socialista de Menorca, en el sentit de considerar un districte electoral no únic per a les Illes.

4.— El Consell s'ha de cuidar de mantenir una gran claredat en la formulació d'objectius, una gran transparència en la gestió i una informació constant i àmplia sobre el funcionament del Consell i tots els processos de negociació que s'inicien. També, mit-

jançant una presència continuada i activa, ha de iniciar un procés d'arrelament de la institució dins el poble de les Illes.

5.— El Consell ha d'estar obert a la participació de totes aquelles entitats (culturals, científiques, educatives, econòmiques...) i persones que puguin aportar-li coneixements tècnics valuosos i una voluntat de servei. Així podria crear-se dins l'àmbit de cada Conselleria una comissió d'assessorament i d'estudi, encarregada d'elaborar una relació de les deficiències del sector i de realitzar els materials de treball necessaris per a abastir la política de la Conselleria.

6.— La comissió de traspasos de serveis —les quals també haurien de integrar els homes i dones adients, encara que no fossin de cap dels partits parlamentaris— han de constituir-se ràpidament i, des d'un principi, han d'adoptar la posició de reclamar amb energia les més àmplies competències possibles.

7.— El Consell ha d'exigir atribucions de control i d'assessorament sobre les activitats del poder central i el traspàs de competències ja durant el període de provisionalitat. Per altra part, com a substitutiu de la manca de poder executiu, s'ha d'obtenir una capacitat de govern mitjançant la reclamació al govern de la promulgació dels decrets llei necessaris.

8.— Cal iniciar la tasca d'elaboració de l'Estatut amb la participació de totes les forces polítiques, sindicals i culturals. L'Estatut ha de servir per a tothom i només podrà aconseguir-se si a la participació de les entitats abans esmentades, l'acompanya el recolzament actiu i conscient del conjunt del nostre poble.

El Partit Socialista de Mallorca (PSI)

"LA BATALLA DE SUDAMERICA"

De Simón Bolívar ençà, la llibertat a Sudamèrica sempre ha duit el fusell a les espalles.

L'estructura social i els interessos imperialistes han convertit en ineficàcia qualsevol altre mètode.

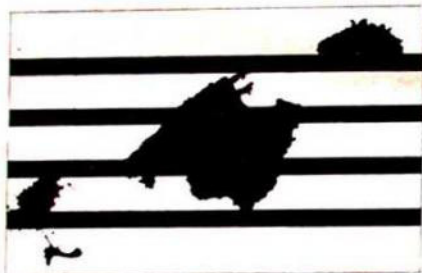
L'experiència xilena és una mostra ben palpable de que la burgesia i l'imperialisme nordamericà són els primers en botar per damunt de la democràcia política quan els seus interessos econòmics es veuen amenaçats.

L'experiència de la segona república espanyola n'és una altra de ben evident i —malauradament— bastant més propera a tots nosaltres.

La burgesia, a l'alta burgesia em referesc, la que controla l'economia d'un país (i que són molts menys dels que ells volen i diuen) descobreix el seu verdader rostre en aquestes ocasions.

Argentina, Xile, Nicaragua, Uruguai, Brasil, etc., escriuen en aquests moments pàgines d'angoixa i de sang en la història d'una llarga batalla, la batalla de Sudamèrica cap a la seva llibertat.

Només una petita illa, situada paradoxalment al costat del colós nordamericà, serveix de contrapunt real a aquest panorama. Cuba no es pot oferir com exemple de "paradis socialista". El camí democratitzador emprat pel darrer congrés del Partit Comunista Cubà està molt lluny encara de l'ideal al qual tots els socialistes aspiram. Però també és cert que Cuba ofereix actualment un nivell CULTURAL i d'equitat en la distribució de la riquesa al qual no pot comparar-se cap altre dels països sudamericans, per això no han estat necessaris ni quaranta anys de pau ni dues dècades de "desarrollisme" tecnocràtic. Han estat suficients devuit anys de revolució.

crònica política

Llorenç Capellà

Certament a partir del 15-J la política illenca quedà monopolitzada per UCD i PSOE, però aquesta dos partits, sobretot UCD, trigaren un temps a exercir el protagonisme de les urnes. Nogensmenys, poc a poc, amb totes dues, han fet prevaler els seus criteris sobre els mantinguts per les altres forces polítiques. Els seus afiliats podien beure xampany cada dia, car estan d'enhorabona. D'ençà de la constitució del Consell General Interinsular i de la pública acceptació del nacionalisme per part d'UCD, ambdós han vist augmentada la seva popularitat de manera notable. Estan de moda. Els feliciten i se'ls feliciten. Vivim l'alegria dels grans acords. No és estrany. Espolsant busques a dreta i a esquerra — recordem a Rodríguez Miranda i a Manuel Mora — les postures nacionalistes d'UCD i PSOE, permeten consolidar el bipartidisme que es pot veure augmentat a les properes eleccions municipals, car es presumeix que ambdós partits rapinyin vots a l'esquerra i a la dreta.

Hem de reconèixer que fa uns mesos la imatge d'UCD havia empallidit una mica. Som testimonis de converses entre empresaris que es mostraven reticents a la política del partit centrista, pel fet que el trobaven blau i esquerranós. Enyoraven "banderes victorioses" i giraven els ulls cap

a Fraga i els seus representants illencs Lafuente, Riera i Alomar. No vull suposar que AP hagi tingut en cap moment possibilitat de girar la truita electoralista, però estic convençut que era capaç de crear qualche maldecap a UCD. En canvi ara és difícil que ho pugui fer. Gairebé impossible i fins i tot el gest altruista de salvar el Reial Mallorca de la vergonya esportiva, protagonitzat per José María Lafuente, li produirà pocs vots d'agraïment. UCD s'ha enrobustit com un nin que pren Cola-Cao i els seus dirigents porten la satisfacció pintada a les galtes. Tenen motiu, no endebades han aconseguit dues fites importants. Les repeteix: Una, accentuar el seu protagonisme en la vida política illenca per mitjà del Consell General Interinsular, i dues, clarificar momentàniament la seva postura de cara a la qüestió nacional, que li permetrà guanyar un grup important de militants qualificats i un paquet de vots que estaven esmaperduts com la cabra fora de la guarda. Cal remarcar aquesta d'ora feta, perquè en conjunt han suposat la jugada més hàbil d'ençà de les passades eleccions protagonitzades per UCD. La presència al despatx del President Albert de Gabriel Barceló en nom del gran empresari mallorquí, i de Demetri Penya, cap de la PIME,

és prova clara d'un armistici entre el poder econòmic i el poder polític. L'empresariat, tot i que ho ha fet tard, ha comprès que el procés autonòmic és gairebé irreversible i pretendrà que se'l tenguí present tant a l'hora de les transferències com a l'hora d'elaborar l'avant projecte d'Estatut d'Autonomia. I lògicament, UCD és el vehicle adequat per fer sentir la seva veu. Per altra banda la polèmica sobre la qüestió nacional, iniciada a les pàgines de Diàrio de Mallorca per Antonio Alemany amb la suposada intenció de fer passar un mal triángol a Mi-quel Duran i a l'ala autonomista d'UCD, ha donat uns resultats totalment diferents dels que perseguia el seu iniciador. De fet, Alemany, volent jugar a Conde Duque de Olivares ha estat la fada meravellosa que es presenta d'imprevis a resoldre allò que no té solució. UCD es trobava incòmode dins l'espectre polític illenc, perquè assumia el paper d'anti-nacionalista i era el blanc fàcil de totes les crítiques. Necessitava credibilitat nacionalista amb la mateixa urgència que un ofegat ha de menester l'aire. I quina cosa millor per aconseguir-la que esser acusat de nacionalista? Duran aprofità l'avinentesa per declarar: «hi, i UCD també. L'oportunitat no es podia deixar perdre. Així augmentava el prestigi del partit i a la vegada

es deixava a la cuneta a Antonio Alemany, un crític tenaç, i implacable dels dirigents ucdecs.

Escrivia però, que a Les Illes caminam cap a un bipartidisme que, cas de consolidar-se, costarà anys i panys eixamplar. UCD i PSOE, enfortits pel protagonisme que exerceixen des del Consell General Interinsular, estan retallant uns a la dreta i els altres a l'esquerra, un bon nombre de vots als altres partits. Tot fa pensar, malgrat no tenguem estadístiques que ho confirmin, que estan arreconant els seus immediats seguidors del 15-J. M'après a dir que ni per a AP ni per al PCIB la situació no és dramàtica.

En canvi és preocupant per al PSM. Aliança va a la recerca del vot escalfat d'UCD i supos que els militants del PCIB s'adonen que momentàniament a Les Illes han arribat al sòtil de les seves possibilitats electoralistes. Ambdós però, ben abrigats per una estructura de partit estatal i ben definits ideològicament, podran mantenir-se com a forces d'oposició. En canvi el PSM, a partir d'ara, haurà de mesurar una a una les passes que doni, però certament n'haurà de donar més de dues, si no vol dilapidar els quasi vint mil vots que, juntament amb el PSP, recollí el 15-J. La política és pragmatisme i no es poden deixar uns guanyats legítimament guanyats en mans d'altres forces polítiques. La composició de la Comissió de Transferències ha suposat una derrota del PSM, car no hi ha col·locat cap militant ni cap persona acostada als seus plantejaments. I avui per avui no es poden permetre aquestes alegries, perquè s'està estructurant el futur d'aquesta terra. El PSM ha de recuperar la veu que li pertany dins el concert polític de Les Illes. És just, i, sobretot, és necessari, si no volem gaudir d'un nacionalisme groc com la lletèrica.

ELS LLIGAMS AMB L'EXTERIOR

Durant els mesos d'estiu l'activitat del nostre partit cap a l'exterior no ha estat, ni molt manco, paralitzada. La decisió presa pel nostre partit d'estrenar els lligams amb altres partits que defensassin una alternativa política semblant a la nostra, havia de tenir una especial concreció dins l'àmbit de Països Catalans.

I, en aquest sentit, el viatge a Barcelona d'En Sebastià Serra a mitjan juny encetava pairebè una sèrie de contactes amb el Bloc Català de Treballadors (reunió a Ciutat el 22 de juliol), el Front Nacional de Catalunya i el Partit Socialista d'Aïlliberament Nacional (reunió a Ciutat el 26 d'agost).

La concreció dels contactes amb aquests partits obereix als següents criteris: En primer lloc, tots són partits plenament sobirans dins el seu àmbit territorial sense cap títol de cessió de sobirania a una superestructura política d'àmbit estatal. En segon lloc, aquests partits reconeixen com inalienable el dret a l'autodeterminació, és a dir, el dret que tenen els diferents pobles a DECIDIR LLUIREMENT sobre el seu futur i sobre els lligams que els uneixin amb altres comunitats nacionals. En darrer lloc, tots aquests partits uneixen la reivindicació nacional i de classe en un tot inseparable.

Es prent encara per a aventurar quina serà la concreció exacta d'aquests contactes, però és d'esperar que aquesta taula de partits de Països Catalans, propugnada pel nostre partit de fa uns quants mesos ençà, podrà ésser vivit: una realitat.

El gran absent d'aquestes reunions va ser el Partit Socialista de Menorca, amb el qual l'Executiva elegida el passat 17 de Desembre es va posar com a tasca prioritària el col·laborar.

No obstant l'activitat externa del Partit Socialista de Menorca, es troba en aquests moments virtualment paralitzada a causa de la forta lluita ideològica que s'està desenvolupant en el seu si intern.

Per una banda, estarien els que —d'acord amb els principis inspiradors de la creació del partit— desitgen mantenir-lo com a partit d'obediència menorquina. D'altra banda estan els "políticament pragmàtics" que desitgen la fusió del Partit Socialista de Menorca amb el PSOE.

S'ha de reconèixer que la tasca que s'autoimposen els partidaris de la primera opció és molt feixuga.

En efecte, malgrat la forta consciència de menorquinat existent a l'illa germana, Menorca, mal no havia comptat amb una força política autènticament menorquina fins a la creació del Partit Socialista de Menorca, aquesta manca de tradició és, sense cap dubte, un fort obstacle a superar pels nostres companys de Menorca.

D'altra banda, la manca de fons importants de financiació exigeix a un partit molta més feina i molt més intensitat, als militants del partit per tal de tenir una incidència real dins el seu entorn social.

Això al marge, naturalment, de la consideració de que una incidència diguem-ne "televisual" mal no pot ésser suport suficient per a dur endavant una tasca política autènticament transformadora.

Un proper Congrés decidirà probablement sobre la futura existència del Partit Socialista de Menorca. No hi ha que dir que el nostre partit espera una resolució favorable a la pervivència del Partit Socialista de Menorca, amb lo qual s'establiria de cara al futur dos presidents històrics. L'existència a Mallorca i Menorca de dues forces polítiques autènticament sobiranes i la seva col·laboració mútua a un nivell d'absoluta igualtat.

NACIONS D'EUROPA QUE LLUITEN PER L'ALLIBERAMENT

EL PAIS DE GAL·LES

un cas d'"explotació democràtica"

La Gran Bretanya és un exemple de democràcia occidental. Aquest esqer, però, aquesta fórmula tan enlluernadora, amaga casos d'opressió social i nacional que, de cada vegada, més poc amagats, més coneguts tornen.

El País de Gal·les, Escòcia, l'illa de Man, són nacions diferents d'Anglaterra, que fa segles que les té subjugades. De l'Ulster, cada dia en llegim i en sentim coses. I dins Anglaterra mateix, els casos d'injustícia social són flagrants.

Ara, acarada a la força dels fets, la vella potència colonial els va amollant corda avarament, tan a poc a poc com pot.

En els dos números precedents de "Mallorca Socialista" examinarem els casos de dues nacions oprimides de rel latina: Còrsega i Occitània. Avui vindrem en contacte amb el món celta.

Els celtes, que un temps ocupaven bona part d'Europa, foren emposats pels llatins i els germànics cap a l'oest. Avui dia, unes orles de l'Europa occidental, a la costa atlàntica, alberguen les actuals nacions cèltiques. Només una d'elles, Irlanda, ha aconseguit de posseir un estat... i encara, fortament dependent i amputat de l'Ulster. De les altres, Escòcia, el País de Gal·les i l'illa de Man estan sota domini anglès, i la Bretanya, enclosa dins l'estat francès.

Entre els països celtes hi ha avui dia uns lligams ben forts, i la consciència de tenir uns mateixos orígens hi és ben viva. La Llga Celta és expressió d'aquest sentiment.

El poble gal·lès ocupa una península occidental de la Gran Bretanya. El territori gal·lès té una superfície de 26.761 km², poblada per 2.750.000 persones. Parla la llengua gal·lesa un 26 per 100 d'aquesta població. En gal·lès, el nom del país és Cymru.

El país té un interior mun-

tanyós, de manera que una bona part de la població està establida a la costa. Les comunicacions a través del repaís sempre han estat difícils. L'intent de fundar a l'interior una capital moderna (per l'estil de Brasília al Brasil) han fallit.

Facem ara un resum d'història de Gal·les. El segle VI, els romans que dominaven la Gran Bretanya l'abandonen: és l'hora de la invasió dels anglo-saxons, que desfan la resistència autòctona. Els pobladors de l'illa, d'ètnia celta, veuen fragmentada llur unitat. El País de Gal·les pren la configuració amb què ha arribat fins avui dia, i comença la resistència secular dels gal·lesos contra l'opressió anglesa.

En aquesta resistència, la llengua i la cultura gal·leses hi han fet un paper fonamental. La llengua, derivada del celta primitiu, és emparentada amb el bretó que, avui dia, lluita per sobreviure del francès que l'ofega. La literatura gal·lesa ha estat i és importantíssima, al punt que segons opinions autoritzades molts de països que posseeixen un estat (Dinamarca i Albània, per exemple) no es poden enorgullir d'una riquesa semblant. Així i tot, la llengua gal·lesa, que a mitjan

segle XIX era parlada per la quasi totalitat del poble, ha anat reculant davant l'empenta abasagadora de l'anglès, vehicle important de l'opressió: així, avui dia només un quart dels gal·lesos parlen la pròpia llengua. I aquí tocam un dels punts més significatius de l'opressió nacional i social d'una nació damunt una altra. Es veu que el govern anglès ha fet unes concessions (ben semblants a les que darrerament el govern espanyol ens ha fet a nosaltres) amb vista a millorar la imatge seva: hi ha en gal·lès alguns programes de ràdio i televisió, però són escassos i a hores poc avinents. Nosaltres en sabem qualque cosa, de tot això.

Del punt de vista econòmic, Gal·les és una colònia ben a les clares. Essent un país relativament ric, una bona part del jovent és obligada d'emigrar. Un exemple: l'aigua, abundant al País de Gal·les, hi és set vegades més cara que a certes parts d'Anglaterra. Ara fa poc, el govern anglès hi signat un contracte per 999 anys amb les autoritats locals interessades, a Gal·les, pel lloguer d'uns estanys, per 5 penics l'any! I els gal·lesos no en tindran cap profit. Pel que fa al salari, els obrers gal·lesos tenen legislació un salari mínim que resulta 2,60 lliures més baix que el dels obrers d'Anglaterra. L'índex d'atur és el doble de l'anglès.

Si a l'emigració dels joves gal·lesos hi afegim la immigració de gent anglesa, particularment en forma de quadres tècnics, tindrem per resultat l'estat precari a què Gal·les està abocat.

Encara que Gal·les no fos una nació, l'opressió a què està sotmès hi hauria fet sorgir, ella tota sola, moviments reivindicatius. Segons Gwynfor Evans, polític gal·lès, "construir un estat és sempre possible. Fer una nació, no. Una nació és fruit d'una comunitat històrica". I la nació gal·lesa té una història molt llarga.

D'entre els agrupaments que treballen pel país, el més important és el Plaid Cymru, el partit nacionalista de Gal·les nascut l'any 1925, que a l'hora d'ara ocupa el tercer lloc a les eleccions, després dels partits Laborista i Conservador. D'un punt de vista ideològic, es defineix com a nacionalista radical i socialista, deixant ben clar que no és nacionalista en el sentit racista i imperialista del terme, que no és radical de dreta i que no accepta el socialisme d'estat. El Plaid Cymru defineix el seu socialisme com a "socialisme

comunitari". Accepta el "domini social de la propietat i de les institucions" (incloent-hi les indústries), però sempre a nivell de la comunitat i no de l'estat. De fet, els nacionalistes gal·lesos defineixen la nació com una "comunitat de comunitats". Accepten l'Estat si aquest no debilita les funcions de les comunitats, ans les afavoreix. Si no, diuen, val més eliminar-lo i que cada comunitat es responsabilitzi d'ella mateixa. Els nacionalistes gal·lesos estan contra l'acumulació de béns en poques mans i s'autanomenen anticapitalistes. Quant a l'economia concreta del País de Gal·les, creuen que hi ha d'haver un equilibri entre l'agricultura i la indústria, perquè avui dia a Gal·les aquesta ha ofegat aquella.

Com veim, a nosaltres mallorquins, homes de Països Catalans, ens interessa molt i per moltes raons seguir de prop el desplegament de la lluita nacional gal·lesa. Concretament amb el Plaid Cymru, ens hi uneixen moltes d'afinitats, i els esforços per salvar la personalitat pròpia també ens acosten molt. Qualque cosa han aconseguit ells, i qualque cosa hem aconseguit nosaltres darrerament, però tot plegat és insuficient per salvar el país. La batalla actual dels gal·lesos és la de la "Devolution", perquè Anglaterra els torni les institucions que els ha anat robant tot al llarg de la història. Un altre punt de contacte amb la situació nostra.

El lema del Plaid Cymru hauria d'esser el nostre propi: "Treball, treball i treball per salvar la nació".

Miquel Adrover

Bibliografia i contactes:

Com sempre, serà útil de consultar aquestes tres obres: "Le Nazioni proibite", Sergio Salvi, Vallecchi, Firenze, 1973.

"Les nacions de l'Europa capitalista", Imma Tubella i Eduard Vinyamata, Edicions de La Magrana, Barcelona, 1977.

"Les cultures minoritàries europees", Jordi Ventura, Ed. Selecta, Barcelona (se n'han fet diverses edicions).

A part això, al País de Gal·les es publiquen, en anglès, dues revistes molt interessants: "Welsh Nation", mensual, publicada pel Plaid Cymru, "51 Heol yr Eglwys Gadeiriol, Caerdydd (Cardiff), Gran Bretanya". Aquesta publicació tracta de temes polítics, econòmics, culturals, socials, etc.

"Planet", bimensual, una magnífica revista de literatura i cultura en general, té per adreça: "Llangitho, Tregaron, Dyfed SY256TX, Cymru/Wales, Gran Bretanya".

I l'adreça del "Plaid Cymru" és: "Plaid Cymru, 8, Queen Street, Cardiff, Gran Bretanya".

1. Alsàcia.
2. Bretanya.
3. Illes Canàries.
4. Cornualla.
5. Còrsega.
6. Escòcia.
7. Euskadi.
8. Flandes.
9. Frisia.

10. Irlanda.
11. Gal·les.
12. Còrsega.
13. Illes Canàries.
14. Irlanda.
15. Orlans.
16. Patalania.
17. Savoia.
18. Vistula.

WELSH NATION

AUGUST 1978 PRICE 150

DEVOLUTION

WHAT WE SAY

Welsh: a formula for survival

— Pg. 4 & 5

Language policy — Pg. 11

Letters — Pg. 12

Poem — Pg. 13

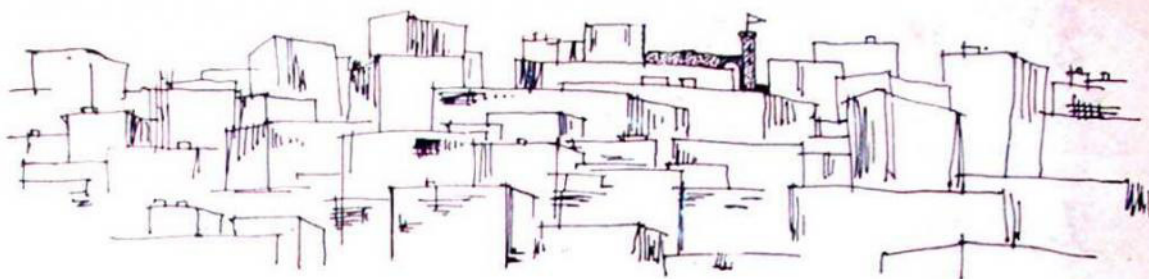
Laugh with Taff — Pg. 2

EL FOSSAR DE

El Fossar de les Moreres, just al costat de Santa Maura del Mar, és una fossa comuna on estan enterrats els soldats de Barcelona que moriren l'any 1714, lluitant contra les tropes franco-castellanes de Felip Vè.

Com cada any, els patriotes dels Països Catalans homenatgen als il·lencs, catalans i valencians que moriren en defensa de les nostres llibertats contra el tirà i opressor d'Anjou, contra l'absolutisme borbònic "no per conservar un Estat, sinó per conservar un Estat, no per tenir una autonomia, sinó per refermar una sobirania, per negociar un pacte, sinó per autodeterminar-se, no per esclavitzar un esclavatge, sinó per defensar la independència d'una comunitat racional, adulta i responsable".

Enguany, pocs mesos abans de consumir-se un atemptat contra els Països Catalans per part dels sucursalsistes i espanyolistes —la ratificació de la "Constitució espanyola"— ens hem tornat a reunir al Fossar de Moreres per tal de manifestar la nostra decidida voluntat de recuperar el que "manu militari" ens fou arrabassat.

POLITICA TERRITORIAL

Problemes urbanístics de l'hora actual

Tres n'hi ha d'evidents: el desgavell, la corrupció i el pas de la terra (i per tant de bona part del control del país) a mans estrangeres. Tots tres interrelacionats.

Desgavell: n'hi ha una part que no és directament imputable a ningú. És resultat del sistema, no ja capitalista, sinó del franquisme en un dels seus aspectes més nocius.

Assenyalarem com a una de les causes principals l'esplet del turisme (hotels a la costa), però no únicament hi té importància la construcció relacionada directament amb el turisme (edificacions d'estiuejants del país, segones residències, "casitas de aperos", de les quals més avall vull parlar un poc per menut, per evitar males interpretacions en què de vegades m'he vist embolicat). L'incompliment de les normes urbanístiques és general, així com de les d'edificació.

Tot el mal damunt dit és degut: a) a la manca

d'esperit cívic de cadascú, al "fot qui fot", al "jo dins ca meua hi faré el que voldré"; b) a l'absència d'una vigilància de part de les autoritats, així municipals com provincials. El mal és profund i mal de resoldre per mor de la inèrcia d'anys. En tot cas, no crec que tingui solució a l'acte i en forma dràstica. En un full a part ho exemplifico amb el cas concret de Sa Ràpita de Campos, tant en l'aspecte urbanístic i d'edificació com en el que toca directament l'arquitecte encarregat de projectar segones residències, generalment, a Sa Ràpita.

Concretament pel que fa a l'arquitecte, ben sovint la seva part de culpa és grossa, perquè s'avé a fer embullis, normalment amb l'ocupació del trast, i fa els ulls grossos a abusos en aquest sentit. Ara, d'una banda, hom exigeix a l'arquitecte que sigui honorat, que faci complir una normativa, però de l'altra part el deixen desemparat. En efecte, sabem bé que, normalment, podrà fer embullis impunement i, com que ben sovint el constructor li ho exigirà, si l'arquitecte persisteix a servir una actitud estrictament ètica, es trobarà abocat a haver de perdre la feina, els encàrrecs. Fins i tot els arquitectes més íntegres es veuen constrets a cometre petites infraccions, si no es volen veure desfeïnats i guanyar-se una mala fama entre els constructors i els propietaris. En aquests casos l'única arma de l'arquitecte és la denúncia d'infraccions... però això implica denunciar col·legues. De fet, l'arquitecte es troba que li exigeixen que s'ajusti a unes normes d'actuació, però es troba abandonat, sense defensa... perquè la delació de companys poc escrupolosos, vull dir dels qui cometien infraccions vertaderament gros-

ses, sol repugnar, i amb raó: de fet no ha de venir per aquí la solució del mal. A més, certs plans d'ordenació, certes normatives, són tan absurds (vegeu l'apartat relatiu al cas de Sa Ràpita), que aboquen l'arquitecte a la infracció, per petita que sigui.

Dins la manca de planificació i la corrupció cau de ple el cas de les falses casetes d'ciners, les "casitas de aperos" que el diari anuncia. Una cosa és evident: el sistema imperant ha tornat les ciutats llocs inhòspits, i és molt natural que el ciutadà hagi de mester sortir per posar-se en contacte amb la natura. Ara, tot i reconeixent-li el dret a tenir una caseta, una segona residència (dels aspectes conflictius de tot això caldria parlar-ne a un altre lloc: ací només vull suggerir de fer quatre càlculs sobre la base de la superfície de Mallorca i les necessitats de terreny en el cas que cada família de Ciutat, i d'altres nuclis urbans, hagi de tenir una segona residència en la forma de propietat privada que fins aquí coneixem). És evident que en aquest aspecte quasi tot s'ha fet a la bruta, esquarterant bones terres de conreu, que com més anirà més haurem de mester. No hi ha hagut la menor planificació, quasi sempre s'ha fet tot clandestinament i fraudulentament. Sembla lògic de pensar que per a aquestes necessitats s'haurien pogut preveure zones de garriga més o menys improductiva, en lloc de bones terres de conradís. Hauríem de pensar que és ben probable que d'aquí un parell de dècades hàgim de mester aquestes terres.

Corrupció.— No m'hi vull estendre, però la part de corrupció que certes publicacions recents comencen a revelar representa una part molt petita de la que hi ha hagut i hi ha encara a tots

els nivells.

La terra en mans estrangeres.— Avui dia, però, i de cada vegada més, el mal més gros, l'arrel dels mals, que pot acabar de submergir Mallorca dins una situació de dependència, de colonialisme suportat difícilíssim de superar, és el pas en massa de territori mallorquí a mans estrangeres. Sabem que, tocant a aquest punt, hi ha una normativa: que no més d'un 30 per 100 de territori pot estar en mans estrangeres (cosa ja ben discutible), i, d'altra banda, que cada estranger no pot posseir més de 2000 m². Però és ben fàcil de passar-hi per damunt. Pri-

mer, basta un home de palla del país, en cap del qual figurin extensions de terreny, urbanitzacions, els propietaris efectius de les quals, però, són estrangers. O bé formar societats entre súbdits espanyols i estrangers. Aquesta estratagema és molt freqüent, i una bona part de casos són notoris a tothom, amb els noms dels homes de palla i totes les circumstàncies.

Poques decisions es prenen a Mallorca: vénen de Madrid i de l'estranger. I ben poques vegades tenen en vista el bé del país. Només uns beneficis a curt termini per als explotadors.

LES MORERES

Quatre grans patriotes, Lluís Maria Xirinacs, Josep Maria Llompart, Vicent Ventura i Fèlix Cucurull, parlaren del respecte a la nació, de la identitat dels Països Catalans, del dret d'autodeterminació, dels mallorquins enterrats al Fossar, de la lluita contra les concessions, del dret de conquesta, del sucursalisme, de la independència...

En acabar els parlaments recordàrem les paraules pronunciades l'any passat per En Jordi Carbonell: "que la pruden- cia no ens faci traïdors". I renovàrem la promesa de lluitar fins a aconseguir el restabliment d'uns Països Catalans lliures i sobirans.

Davant el Fossar, amb els ulls humits i el cor exaltat, ellegíem allò de: "Al Fossar de les Moreres, no s'hi enterra cap traïdor; fins perdent nostres banderes, serà l'urna de l'honor..."

Joanot Colom

ELECCIONES MUNICIPALES

pero entérese antes

2.ª EDICION

caducismo y corrupciones municipales en las islas

que ha pasado hasta ahora en los municipios de:

Palma, Cádiz, Menorca, Llofriu, Inca, Capdepera, Manacor, Baza, San Antonio, Santa Eulalia del Río, San José, Formentor...

LA CORRUPCION tiene NOMBRE y APELLIDOS

a la venta en todos los kioscos y librerías

SUCURSALISME * DEPENDÈNCIA * NACIONALISME

1.ª Part - Del que tothom sap, tanmateix

Jaume Armengol

Un muntatge polític de caire clarament surrealista (sense que aquesta expressió vulgar intenti de menysprear el Surrealisme) ens ha desvetllat del llarg letarg de l'estiu. Davant els nostres ulls, que ja no s'esparveren de res ni per res, han anat desfent taringues increïbles d'articles, declaracions, contestes i contra-contestes sobre "nacionalisme" o, si us agrada més, pseudonacionalisme, és a dir, regionalisme ben entès acò és, simple descentralització. De caire surrealista, evidentment perquè que el sucursalisme, o sia, delegació o sucursal del centre (focus del colonialisme de sempre), tot després d'elaborar una Constitució que, encara que hi consti el mot Nacionalitat (un mot sempre és un mot...) oblidat olímpicament l'autodeterminació dels pobles, dret de tot individu i de tota col·lectivitat, les possibles federacions dels països que pertanyen a una mateixa Nacionalitat ("O ens enfonsarem tots o ens salvarem tots", de Josep Maria Llompart a l'acte d'afirmació nacional dels Països Catalans al Fossar de les Moreres, són força significatives. Si es divideix una Nació, a la llarga, s'enfonsen tots els pobles que la formen i també amb ells la democràcia), que arrabassa d'arrel les principals competències d'una Nacionalitat que s'autogoverni: Ordre Públic, Justícia i un llarg etc. de retalls que ja s'encarregà de grat el Senat de consolidar, doncs, com deia, que aquest sucursalisme parli i intenti apoderar-se del nacionalisme i fins i tot es baralli discretament pel nacionalisme, és, sens dubte, la sublimació del surrealisme polític.

D'un temps ençà s'intenta esborrar del mapa el Nacionalisme, sense cometes. En efecte, a la premsa il·lenca, tant UCD com PSOE, es barallen gairebé pel que no és el seu (Veure resposta de Josep Moll a Antoni Serra a Última Hora, en la qual resposta el pesoiista qualifica a Duran (UCD) de "nacionalista", entre cometes, com si el PSOE fos (no és el mateix que assumir) nacionalista. Un partit estatista, encara que teòricament sigui federalista, mai no pot ésser nacionalista. D'altra banda, sobre federalisme caldria matissar molt. No és el mateix un partit federal (UN) que una federació de partits (Diversos). No és

el mateix un Estat Federal que una Federació de Nacions. En els primer casos hi ha dependència de l'UN, en els segons casos els partits són sobirans dins la seva Nació i alhora les Nacions també ho són, sobiranes. Per al Nacionalisme, doncs, tant hi ha d'aquí allà com d'allà aquí, ni l'un ni l'altre són nacionalistes. I ara no parlem del grau en què cadascun haurà assumit els drets de les nacionalitats i del poble. Assumir no és ser. Ser és finalitat última. Assumir és comprendre, tolerar i, mentre no pertorbi la marxa del partit a nivell d'Estat, defensar algunes "coses" aïllades dels nacionalisme. UCD i PSOE poden (?) arribar a assumir el nacionalisme, però el que no poden ésser és nacionalistes, perquè no són Nacionals, perquè no són Sobirans, perquè no són lliures, sinó dependents. El Nacionalisme de les nacions colonitzades, oprimides, només pot defensar-se integralment des d'un partit Nacional, Sobirà, Lliure i No Dependent.

Ací mateix gos preguntar: De quin nacionalisme parlen els que redueixen la nació a la mínima expressió i, a més a més dividida? De quina democràcia ens parlen?, i això encara és més greu. Perquè hem de tenir ben present que llibertats nacionals, socialisme i democràcia esdevé un cos indestructible. Quan falla un graó de l'escala, tot se'n va en terra de cop. No pot haver-hi democràcia sense les llibertats nacionals, i no hi ha llibertats nacionals si no és lliure l'individu i posseeix la terra. Tot, doncs, és un engranatge perfecte. Les llibertats populars només podran obtenir-se plenament mitjançant les llibertats nacionals. Evidentment, si una nació no és lliure tampoc no ho és l'individu. Socialisme és llibertat, senyor Mora. Així almenys van entendre-ho Marx, Lenin, Roca i Farreres, Martí i Julià, Gabriel Alomar, etc.

Caldria, encara que només fóra de passada, diferenciar la política nacionalista de l'estatista, perquè les diferències, molts pocs, són abismals. La política nacionalista integral només pot ésser duta a terme per un partit nacional, sobirà i lliure, el qual, precisament per la seva no-dependència, pot pactar amb qui vulgui i pot no pactar, sempre segons els intere-

sos de la Nació. Aquest pacte és sempre lliure, perquè lliure és el partit per a pactar des de la seva sobirania. Aquest pacte, a més, pot ésser a nivell estatal, a nivell europeu o fins i tot a nivell internacional.

El sucursalisme no pot pactar més que com a partit d'Estat i no de Nació. El sucursalisme cheix les directrius de Madrid, en el cas de l'Estat Espanyol. I prou. I aquí es podria parlar de nou de la famosa solidaritat. A primera vista podria semblar que el Nacionalisme, el veritable, l'únic, és insolidari, ja que sembla que només mira per la seva Nació i a l'ensems que el sucursalisme és solidari perquè mira per l'Estat que aglutina les nacions. Res de més lluny! No hi ha més solidaritat que un poble pacti amb un altre des de la seva llibertat. Només pot haver-hi solidaritat autèntica quan els pobles són lliures i llurs homes posseeixen la terra. Per això hom creu que només "europa" serà Europa quan sigui l'Europa dels Pobles i no dels Estats. Mentrestant la insolidaritat és tan transparent que cega, per molt de II Internacional que bellugi enmig de l'ensorrat.

L'Autonomia "Reduïda i mesquina" (Josep Maria Poblet, president d'ERC) és el que ofereix el sucursalisme. És lògic! Ver que hi ha un abisme entre els UCD, PSOE i PCE de l'E.R.C., que sí és un partit nacionalista, pos per exemple, I HO HA DEMOSTRAT NO AMB PARAULES O CONGRESSOS, SINO ALLÍ ON HO HA DEMOSTRAT. En realitat cal que tot això es mediti molt, cal que cada partit assumeixi el que es seu i ben seu i tots amics. I que tots defensin el que creuen just. Per al PSM (PSI) és el NACIONALISME, l'únic el veritable, el que de moment és minoritari. És la nostra feina des de molt abans de pertànyer al partit. Tots han parlat de "nacionalisme" fins ara i el PSM (PSI) l'únic NACIONALISTA, i que ho saben no tan sols a Mallorca, sinó arreu de Catalunya (constants adhesions i participacions als actes d'afirmació nacional, l'únic de les Illes que s'hi adhereix), País Valencià, Catalunya Nord, Galícia i Euzkadi, que fins ara també ha callat amb molt de sentit comú, cal, doncs, que ara en parli

ell, de Nacionalisme, l'únic que en pot parlar en propietat, perquè ho és, perquè és Nacional, Sobirà i Lliure, tres condicions imprescindibles per a ésser-ho. Tanmateix, tot el que els altres partits facin pel poble, el PSM (PSI) ho agraeix, perquè és una passa endavant cap al Nacionalisme. Però, que quedi clar que de Nacionalista només n'hi ha un, el que conjuga coherentment les llibertats amb els drets dels individus, des de la seva llibertat, des de la seva Nació, des de la seva no-dependència: PSM (PSI)

Fins i tot alguns articulistes nacionalistes han caigut en la trampa perfectament ideada. "Professions de fe nacionalista", "vocació nacionalista" "aparença nacionalista", "credibilitat nacionalista". Per favor, no hem d'esser tan ingenuos! Caldria que tothom sapigués que el Nacionalisme i començà a empassar-se els llibrots des de Prat de la Riba fins a Roca i Farreres i Martí i Julià, passant per Gabriel Alomar. De quin "nacionalisme" parlem, senyors? Només cal pensar que el nacionalisme ve de Nació, i meditar que és una Nació, com pot ésser plena. La resta és sucursalisme o, en el millor dels casos, "nacionalistes" frustrats, o vençuts,

En els articles, contestes i contra-contestes esmentades, es parlava de mala documentació i, sobretot, de paraules que se les emporta el vent sense deixar-ne petja. Per a mi, per als nacionalistes: els FETS i només els FETS! Per a mi i per tothom per exemple republicà ERC, la resta són partits monàrquics. Per a mi i per tothom, és nacionalista: E.E. del senyor Letamendia i Bandrés, ERC, del senyor Heribert Barrera i Joaquim Arana, el PNB i CDC amb molts interrogants, però sí en alguns aspectes els fets van correspondre a les paraules: defensa de la federació dels països que pertanyen a una nacionalitat, abstenció com a mal menor sobre Autodeterminació, defensa d'una TVC sense intervenció estatal etc... De totes aquestes coses res no en varen dir PSC-PSOE (que és el mateix), UCD (lògicament!) ni PSC-PCE (que és el mateix). La resta, sucursalisme. Aquest, amics, és el Nacionalisme. Que quedi clar. I que cadascú repassi la Història. (Continuarà)

PROPOSTES A LA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ I CULTURA

(Ve de pàgina 2)

e) Planificar campanyes d'alfabetització per als adults i sectors professionals específics, inclosos evidentment els castellano parlants.

f) Incitar a l'administració pública i a tota la població a que introdueixin el català als llocs públics i al carrer: rètols, cartells, anuncis, topònims...

g) La llengua ordinària del Consell i de cada una de les seves conselleries ha d'ésser el català.

La Conselleria a l'hora d'afrontar la tasca de la normalització de l'ús de la nostra llengua ha de servir-se necessàriament dels materials elaborats per l'àmbit de llengua del Congrés de Cultura Catalana i per les dues campanyes (Campanya per l'Oficialitat del Català i Campanya popular per a la co-oficialitat de la llengua catalana a les Illes Balears) realitzades a Mallorca fa uns dos anys.

C) Difusió del nostre fet cultural

El centralisme espanyolista ha volgut, d'una manera conscient i sistemàtica, realitzar la destrucció i desvirtuació del nostre patrimoni cultural. Conseqüent amb la seva estratègia d'anihilament de la nostra identitat nacional, ha entès que així aconseguiria la despersonalització del nostre País. La conseqüència és que avui som un poble que se desconeix. Ignoram la nostra història, menyspreem les nostres tradicions, desconeixem el pensament i l'obra dels nostres personatges més valuosos, descuram frivolament la conservació del nostre patrimoni (paisatge, monuments, obres d'art...).

I el que és més greu és que encara és minoritària

l'actitut de recerca i de reivindicació del nostre fet cultural.

Davant un panorama tan desolador la tasca a impulsar des de la Conselleria de Cultura és immensa. L'objectiu és que els mallorquins comencin a conèixer la seva cultura (entesa com el conjunt de manifestacions de pensament, de treball, de llengua, d'acció col·lectiva, de formes de vida, etc.), que el nostre poble ha creat al llarg de la seva història i, a partir de la seva assimilació siguin capaços de crear una nova cultura, nacional i popular, i un nou País, lliure i democràtic.

L'acció de la Conselleria en aquesta etapa preautonòmica hauria d'atendre els tres nivells bàsics de tota política cultural.

a) Conservació i vitalització: impedir que continuïn les accions destructives, inventariar els conjunts monumentals i la riquesa artística, protegir

les manifestacions de la cultura tradicional (cançons i balls), organitzar campanyes iniciant a la població a que utilitzi les biblioteques i visiti els museus...

b- Investigació i creació: establir un pla de recerca orientat a proporcionar un coneixement exhaustiu de la nostra realitat històrica - cultural en tots els seus nivells, finançar i impulsar el treball dels grups dedicats a la creació cultural en un sentit estricte (música, arts plàstiques, teatre, literatura, cinema...), coordinar i activar totes les institucions culturals existents...

c) Difusió i participació: recolzar l'acció cultural de totes les societats sorgides de la base (clubs culturals, associacions de barri...), crear noves biblioteques i dotar a les existents de materials bibliogràfics relacionats amb la cultura catalana, promoure l'organització d'activitats culturals (exposicions, concerts i recitals, representa-

cions teatrals, conferències, projeccions de films...) iniciar una campanya popular "Conegueu el nostre País" - destinada a divulgar la nostra identitat històrica - cultural en totes les seves dimensions: llengua, història, geografia, economia, societat, art, literatura, etc. Cal mobilitzar tots els mitjans (des de l'acció municipal fins a la ràdio i la premsa) perquè sigui eficaç aquest projecte de coneixement integral del nostre País.

Certament sabem que la realització de totes aquestes tasques planteja dificultats a causa de la manca de poder real i de recursos econòmics de la Conselleria. Però, creim que hi ha un capital humà considerable disposat a col·laborar de manera desinteressada en la tasca de reconstruir culturalment el nostre País. Només falta que siguin convocats i coordinats i que vegin que realment són cridats a una tasca que no està mediatitzada pel partit titular

de la Conselleria. Això, lògicament, seria inhibir-se a molts d'ells.

Mentre s'inicia la negociació de transferències podrien aprofitar-se les competències i els pressupostos de la Delegació de Cultura la qual des de fa uns mesos funciona sense delegat i només realitza funcions de burocratització de la cultura. A més a més, periòdicament el Ministerio de Cultura ens informa que "en les Balears se realitzen pocs actes culturals". Això és cinisme. Reclami, per tant Sr. Conseller la capacitat de disposar dels recursos de la Delegació i que aquesta actuï al servei de la política cultural que projecti la seva Conselleria. Esperem que no serà precisament ara quan el Govern se'n recordi d'anomenar un nou delegat. Encara que ho fes, però, aquest seria del seu partit (UCD) i, per tant, seria artificiosament suggerir l'existència de dificultats per a desplegar una acció conjunta.

MUSICA

Ha aparegut recentment (elepè i cassette) la gravació **MÚSICA DE LA REVOLUCIÓ**. Aplega en català un conjunt d'himnes i cançons de contingut revolucionari: La Marsellesa, Els Segadors, La Internacional, A les barricades, Front Popular, La Santa Espina... El grup menorquí TRAGINADA ha vist editat el seu primerelepè de cançons tradicionals de la seva illa. Omplien un buit i inicien el camí de recobriment de la cançó popular. Apareixerà pròximament el tercer long-play del grup elvissenc UC continuant en la seva línia de recerca de la cançó tradicional i, a la vegada, d'experimentació.

CINEMA

S'estan projectant a la nostra ciutat dos films que permeten adquirir un coneixement d'època importants de la història del segle XX. Ens referim a NOVECENTO de Bertolucci la qual ens mostra el perfil històric d'una comunitat agrària d'Itàlia i les seves lluites de classe internes. Els orígens, el desenvolupament i la caiguda del feixisme són analitzats amb rigor i bel·la segona part tal vegada hi hagi una excessiva demagogia.

A LA BATALLA DE CHILE de Patricio Guzmán se'ns presenta la caiguda del règim democràtic i socialista de Salvador Allende davant la continuada invasió de l'oligarquia xilena i de l'imperialisme capitalista USA.

LLIBRES

Els darrers mesos han aparegut una sèrie de publicacions importants per aconseguir un coneixement més profund de la nostra realitat i, al mateix temps, per anar avançant en el debat públic sobre el nostre poble.

CACIQUISMO Y CORRUPCIONES MUNICIPALES EN LAS ISLAS de Santiago MIRO (Ediciones Actuales, Barcelona, 1978). Ja era hora que comencessin a aparèixer públicament aquestes qüestions. Potser hi hagi algunes imprecisions però és un llibre de necessària lectura per a conèixer el que han estat els ajuntaments durant la dictadura franquista i suposa una demostració de la necessitat d'institucionalitzar el control popular sobre la gestió municipal.

CULTURA I VIDA A MAJÓRCA ENTRE LA GUERRA I LA POSTGUERRA (1930-1950) de Josep MASSOT i MUNTANER (Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1978). Una vegada més aquest important intel·lectual mallorquí reconstrueix una pàgina de la nostra història. En aquesta ocasió història el temps d'esplendor cultural durant la Segona República i la seva desintegració posterior a conseqüència del cop d'estat feixista del 1936. També els actes de resistència interior i la lenta i difícil represa cultural de la postguerra.

QUADERNS D'ALLIBERAMENT, núms. 2-3 (Editorial La Magrana de Barcelona). Una publicació de Clàssics Socials molt important apareguda l'any passat. El primer número estava dedicat a la temàtica Qüestió nacional i l'últim de classes i el número doble que ara comentem està dedicat íntegrament a la immigració en els Països Catalans. Hi ha importants reflexions damunt el tema i una enquesta a diferents organitzacions polítiques. De vegades la frivolitat caracteritza les opinions sobre la immigració i, sense cap dubte, la lectura d'aquesta publicació pot ajudar a debatre el tema sobre unes bases d'un major rigor sociològic i polític.

SEGONES JORNADES DEL CIEMEN, BALEARPITIUSES, CÔRSEGA, SARDENYA PER LES REIVINDICACIONS NACIONALS (Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1978). Recull de les ponències presentades per diverses persones de les illes del mediterrani occidental a l'encontre organitzat pel Centre Internacional Escartel sobre les minories ètniques i nacionals l'estiu passat a l'abadia de Cuxà. Pel que fa a les nostres illes hi ha aportacions del menorquí Andreu Murillo, de Vicenç Serra de Formentera i Neus Escandell d'Eivissa i dels mallorquins Josep Massot i Muntaner i de Sebastià Serra.

ESCOLA I SOCIETAT (L'ENSENYAMENT A LES ILLES EN EL SEGLE XX) de Jaume OLIVERA (Editorial Moel).

LA VIA MENORQUINA DEL CREIXEMENT dels economistes catalans Emili Ferré, Ramon Marimon i Josep M.ª Suris (Servei d'Estudis

GLOSES

La gran taula

El meu cor de ràbia es trenca
regant de sang el pedreny
quan veu que perden el seny
homes de carn i temorenc
que ens destrocen l'lenca i llenca
el millor d'aquest terreny.

Ha estat tan gran l'escapada
d'aquesta illa en tots els camps
que ni el cel forrat de llamps
hagués fet tal secundada.
Ni la Llengua s'ha salvada
esvalts els nostres clams.

Som un home solitari
i per això un poquet solt
però tenc la sang que em bull
havent de passar el calvari
que ni un sol parlamentari
faci per desfer l'embull.

Si tenc la boca d'osa
quan de parlar es tracta fort,
es deixen morir el nostre hort
collint així poca cosa.
El qui no serveix fa nota.
Cavallers, anau molt tort!

La Llengua l'han fet borda,
i els coloms han tornat tords,
i això, Senyors de les Corts,
es enganyar fent la sorda.
El vostre callar m'elxorda,
perquè a tots ens fets uns bords.

Com així parla nostreda
no tens origen ni nom?
Explica'm perquè i com
de l'arrel t'han separada.
Qui té tanta verinada,
que en té per donar a tothom?

Cavallers de la Gran Taula,
plorinyosos Boabdils,
si esser no sabeu cabdills
ni acomplir vostra paraula,
deixau la clau i donau-la
a més valents i bons fills.

Que no passi la setmana,
fent un coi tot ben unit,
que es pugui lletir l'escrit
en la llengua catalana,
dient, que de bona gana
tots plegats heu dimitit

Amb destrallada ben torta
ens han trencat l'avior.
Pero a Castella i Lleó
l'abracada ha estat més forta.
I aquí la gent s'acomborta
valentiançada la porta
amb set claus i un bon bludó.

Llorenç Mora.

de Banca Catalana, 1977)

REVISTA LLUC març-abril i maig-juny 1978. Dos números amb un dossier monogràfic dedicat al tema de l'ordenació del territori.

REVISTA EMPRESARIO BALEAR, juliol-agost 1978. Número dedicat a informar sobre la banca a les illes.

RESOLUCIONS, MANIFEST I DOCUMENTS DEL CONGRÉS DE CULTURA CATALANA (edició conjunta de diverses editorials dels Països Catalans, 1978). Aplec dels materials produïts pels diferents àmbits del Congrés al llarg del seu desenvolupament. Quatre volums imprescindibles per a conèixer l'estat actual de la nostra realitat nacional i per a establir noves alternatives de futur.

DEBAT SOBRE ELS PAÏSOS CATALANS (edició conjunta...). Recull de les ponències i comunicacions de les Jornades de Debat sobre els Països Catalans celebrades a Barcelona el mes d'octubre de 1976.

Quatre Ulls
Llibres

C/. Jerónimo Amengual, 5
Teléfono 22 77 55
PALMA DE MAJÓRCA

PRESENCIA DE JOAN MIRÓ

La presència pública i popular d'un artista universal i, alhora, ciutadà dels Països Catalans, ha d'esser saludada amb gran alegria pels qui ens agrada la seva obra i amb enorme respecte pels qui no acaben d'estar convençuts. Aquest és el cas de Joan Miró, nascut a Catalunya i resident a Mallorca, universal i discutit, màgic i dubtat, desprestigiat per la dictadura i rellançat pels estaments burgesos d'aquesta actual pre-democràcia, per aquells que serveixen un dia amb rigor al règim del General Franco, i també ignorat moltes vegades gràcies a l'actitud que envers l'art progressista va mantenir el franquisme amb el seu ensenyament i difusió. Corporalment baix i artísticament gegant, Joan Miró ha pogut acostar-se a les gentes de Mallorca, però no ho ha pogut fer talment com cal en una societat lliure, en una societat que deixa l'art en el lloc que li pertoca. El coneixement de Joan Miró s'ha hagut de fer amb la fastuositat de les festes pre-democràtiques, amb cartells bilingües, amb banderes ambigües, quan l'ensenyament de Joan Miró i la seva obra correspon a les aules de les escoles i universitats. De fet tota l'obra de Joan Miró pot quedar en el buit de molta gent que just ha tengut dret a un ensenyament reaccionari en mans d'incompetes professionals.

No massa lluny de la memòria col·lectiva d'un país resta el record d'aquell Joan Miró que va provocar un impacte clandestí, com diu Antoni Tàpies, recordant que va ser una contribució importantíssima juntament amb Pablo Picasso per a una presa de consciència que anava molt més enllà de problemes purament estètics, sinó que s'estenia a tota la vida, i que aquesta connexió va ser especialment al·lisonadora per

aquells que teaguent edat escolar obrien els ulls aleshores, oposant-se a tots els esforços que s'anaven fent per a violentar l'home i la història.

Joan Miró ha omplert quasi un segle de la història de l'art universal, tancant hores del seu estudi a un racó de Mallorca, aquesta illa d'una pobra i dissortada pàtria que ha hagut de negar els seus herois i els seus prohoms, molts d'ells ajusticiats pel silenci. L'artista tampoc ho ha pogut superar amb la serenitat que se precisa. Així i tot un breu i suau llum d'esperança s'obri just al llindar de la nostra porta. Joan Miró, amb els seus colors vius, encara la pot representar si les noves generacions encara infantils poden assumir l'esforç que ens obliga a mantenir-nos fidels al nostre poble i al progressisme representat en l'art i que cal dur molt més enllà.

Malgrat totes aquestes consideracions i d'altres que s'hi podrien afegir, he de confessar que em sembla importantíssima aquesta exposició i que encara s'hauria de fer un esforç més gros per poder-la deixar més a l'abast de tothom. I m'ho sembla perquè a mi, com a tants d'altres, se'm va fer difícil conèixer Joan Miró i ja havien passat anys, massa anys, per poder-lo conèixer, com a tants d'altres, com al mateix art en general, com a tantes altres coses. És aquesta, naturalment, una exposició important i endarrerida, carregada del bon record del primer coneixement de Joan Miró i tota la resta d'artistes universals, carregada també de records feixistes i d'un poble oprimat, carregada també d'esperança, d'esperança perquè l'art encara es una arma carregada de futur.

Joan F. Bonet

CAP ALS 3000 SUBSCRIPTORS AJUDA A L'ÚNICA PUBLICACIÓ SOCIALISTA DE LES ILLES

Retalla
i envia

a
**MAJÓRCA
SOCIALISTA**

C/. Temple, 7

Ciutat

Tel. 22 14 14

MAJÓRCA SOCIALISTA BUTLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom _____
 Adreça _____
 Població _____ CP _____
 Província _____ Tel. _____
 M'interessa una subscripció
☐ Anual 500 ptes.
☐ Anual 1.000 ptes. *
 Forma de pagament:
☐ Rebut domiciliat a un domicili
 Banc _____ Suc _____
 Compte n.º _____ Truier _____
☐ Enviar l'import _____
☐ Tanc n.º _____
☐ Qu Postal _____
 Signatura _____

* Inclou números monogràfics
Per la vostra comoditat (i la nostra)
domiciliem els pagaments al banc.

UNA CONSTITUCIÓ PER A LA REFORMA:

Monarquia, Capitalisme, Estat Central

Pocs dies després de que aquest article hagi sortit a la llum i fruit de la discussió que a tal efecte s'està duent a terme a nivell de base, el Partit Socialista de Mallorca (PSI) farà pública, amb tota seguretat, la seva postura oficial en font al Referèndum constitucional.

Sense prejutjar l'esmentada postura i sense perjudici de l'anàlisi crítica en profunditat que servirà de base a aquesta presa de postura, el partit ha considerat convenient —donat l'avançat de la discussió del text constitucional al Senat— fer un primer comentari crític dels principals aspectes del text constitucional.

En aquest sentit, procurarem centrar aquí quines són les principals característiques d'aquest text, així com la seva significació dins el context polític a nivell d'Estat Espanyol.

Es diu molt sovint que aquesta Constitució és el principi, l'autèntic punt de partida de l'etapa democràtica iniciada després del franquisme. Això, evidentment, és en bona part veritat.

Ara bé, no podem comprendre el text constitucional si no el considerem també com un punt d'arribada: el punt d'arribada de l'etapa de reforma de les institucions franquistes cap a la democràcia.

El vell dilema tan famós a partir de l'any 74, entre reforma i ruptura, va anar perdent al llarg d'aquests darrers anys, gran part del seu significat real.

Absolutament normal.

Ni la reforma pura "made in Arias Navarro" ni la ruptura pura (govern provisional format per totes les forces d'oposició, etc.) eren mares adequades per a la criatura que els poders fàctics de l'Estat Espanyol (1) —l'OTAN i els grans centres de decisió econòmica del món capitalista— havien concebut "in mente" per a l'Espanya post-franquista.

En efecte, es tractava de donar a llum una democràcia europea, moderna, homologable i —evidentment— ESTABLE.

Aquesta estabilitat que, a determinats nivells, va tenir la seva traducció en la potenciació del bipartidisme UCD-PSOE té —no podria ésser d'altra manera— el seu fidel reflex en el text constitucional que pròximament se sotmetrà a Referèndum.

Un reflex que incideix en tres aspectes fonamentals de la Constitució:

EL PAPER DE LA MONARQUIA

La Constitució suposa el retorn a la forma d'Estat monàrquica. Forma d'Estat que no és la prèvia a 1936 sinó la prèvia a 1931 i —no ho oblidem— la

que havia estat prevista com a sortida al règim pel mateix generalíssim. Ben segur que En Franco no concebia la "seva" monarquia en els termes que avui està plantejada. Probablement ell confiava més aviat en una fórmula estil Alfonso XIII. Primo de Rivera. Però també és ben segur que concebuda dins un determinat marc institucional o dins un altre, el cert és que la monarquia sempre ha estat utilitzada com un factor d'estabilització i de conservació de l'estat de coses existent.

En efecte, baldament pugui pareixer paradoxal, la monarquia —"motor del canvi"— no ha fet sinó jugar el paper conservador que li havia estat assignat dins aquesta gran operació de canvi del sistema institucional que ha estat la reforma política. Un paper que —contràriament al que pugui pensar-se— va començar a jugar —sense que hi hagi hagut cap ruptura real— quan jurà els Principios Fundamentales del Movimiento l'any 1967.

Evidentment aquesta aparent contradicció es resol fàcilment si convenim que lo que la Monarquia ha contribuït a conservar no són —això cau pel seu propi pes— unes determinades institucions polítiques, sinó uns interessos econòmics i estratègics molt concrets.

Naturalment, la reforma política, la institucionalització de la democràcia no és una concessió gratuïta de la burgesia, és un rendir-se a una realitat històrica concreta. La resultant de tot un llarg procés de lluita de classes que fa inadequat, perillós i impracticable la continuació del sistema a l'Estat Espanyol d'avui dintre d'un marc polític-institucional autoritari.

El grau de maduresa de la lluita de classes ha obligat al canvi polític; la clau del procés reformista ha estat que aquest canvi polític no arribés a comprometre la continuïtat del sistema socio-econòmic capitalista subjacent.

De moment els objectius s'han complert, el mecanisme de poder econòmic ha quedat inalterable i són els mateixos clans els qui el mantenen.

La Constitució com veurem més endavant, els garanteix una llarga permanència.

II. CONSAGRACIÓ DEL MODEL CAPITALISTA

En el capítol de drets econòmics i socials i en el capítol dedicat a Economia i Hisenda, la Constitució defineix les regles del joc que haurà de seguir l'activitat econòmica en el marc de l'Estat Espanyol.

Seria molt complex entrar dins el detall de tots els temes tractats en aquests apartats de la Constitució: dret de vaga, política fiscal, participació dels poders públics dins l'activitat econòmica, etc.

L'anàlisi de tots aquests aspectes seria —per ell mateix— motiu d'especial atenció però hi ha un paràgraf que, per la seva particular importància, mereix ésser especialment destacat. En ell es reconeix explícitament la llibertat d'empresa dins el marc de l'economia de mercat i l'obligació dels poders públics a protegir i garantir el seu exercici.

És a dir, que per davall el tira i afluixa entorn a les indemnitzacions en cas de nacionalització, entorn al look-out, etc., aquestes dues desenes d'articles que regulen la futura vida econòmica de l'Estat es fonamenten sobre el reconeixement explícit de la llibertat d'empresa en el marc d'una economia de mercat i, per lo tant, situen fora del marc de la legalitat constitucional un programa de govern o unes mesures obertament antipitalistes.

Això és greuíssim per tots aquells que aspirem a veure qualque dia un canvi real i profund de la nostra societat en base a la superació de la divisió d'aquesta societat entre diferents classes antagoniques.

No val argumentar aquí que un govern socialista o comunista podria governar sense cap trava en base a una interpretació flexible d'aquest article. En primer lloc perquè donada la seva redacció, més que d'una interpretació flexible se tractaria d'una interpretació tergiversada i, en segon lloc, perquè la interpretació del significat real d'aquest article i de la seva compatibilitat amb un hipotètic programa de govern corresponderia a una alta instància judicial —el Tribunal Constitucional— la composició del qual —tal i com està prevista a la Constitució— farà d'ell per moltes dècades encara un organisme gens sospitós de veïlats progressistes.

Resumint: l'aplicació d'un programa de govern obertament esquerrà a l'Estat Espanyol requerirà, prèviament, una modificació del text constitucional, amb tots els riscos de desestabilització que la qüestió entraïna.

Això, evidentment, diu molt poc a favor de l'actual Text, el qual hauria d'haver deixat oberta la qüestió amb un sentit paregut a l'esmena presentada per Euzkadiko Ezkerra: "Los pueblos del Estado Español tienen derecho a darse el sistema económico y social que elijan y de buscar su propia vía de desarrollo económico con toda libertad y en un espíritu de solidaridad entre los mismos".

III. UN ESTAT REGIONAL

Una de les coses que més crida l'atenció de la futura Constitució és l'especial atenció que ha rebut l'estructura de l'Estat, és a dir, la qüestió de les "nacionali-

dades y regiones que lo integran".

Aquest prolix i detallat tractament fa molt complex el seu anàlisi en les dues relxes que permet aquest article. No obstant això, si podem afirmar amb fermesa que la Constitució, que actualment es discuteix al Senat, no reconeix les aspiracions nacionals dels diferents pobles que conformen l'Estat Espanyol.

En efecte, l'Estat Espanyol no és concebut al text constitucional com a suma harmonitzada de sobirania, com la lliure i comuna voluntat d'assolir junts un destí comú, sinó com un Estat unitari que se regionalitza, que DELEGA unes determinades competències a alguns dels territoris que el componen.

Això, naturalment, no és una afirmació gratuïta, és l'única conclusió que se pot extreure a l'anàlitzar el tractament autònom de la Constitució.

Vegem-ne breument alguns dels seus principals aspectes.

En primer lloc, la Constitució no reconeix el dret, a l'autodeterminació, la qual cosa vol dir simplement el dret que tenen els diferents pobles de l'Estat Espanyol a decidir lliurement sobre el seu destí.

En segon lloc —i com una de les conseqüències de l'anterior— la Constitució no admet la federació de territoris autònoms, és a dir, que en cas de que dos o més territoris autònoms desitjassin lliurement establir uns lligams federatius, la Constitució els ho impedia.

En tercer lloc, la Constitució preveu així mateix uns altres mecanismes d'ingerència dins els poders autònoms que van més enllà del propi text constitucional.

En aquest sentit per exemple, els estatuts d'autonomia elaborats a les diferents comunitats autònomes no solsament hauran d'entrar dins les normes generals previstes per la Constitució sinó que, endemés, podran ésser retallats per les Corts Generals abans d'esser sotmesos a Referèndum.

Per una altra banda, inclús dins l'àmbit concret de les escasses competències atribuïdes en exclusiva a les comunitats autònomes, l'Estat podrà dictar normatives generals a les quals s'hauran d'adequar els diferents poders autònoms.

En darrer lloc, i per aca-

bar, un repàs a les competències sobre les quals l'Estat té exclusiva competència, ens donarà una idea de lo magra que serà l'autonomia política real (no purament administrativa) dels diferents territoris autònoms de l'Estat Espanyol.

Deixant de banda les de menor importància política podem resumir aquestes competències en les següents:

- Defensa i forces armades.
- Administració de justícia.
- Legislació mercantil, penal i penitenciària.
- Legislació laboral.
- Legislació civil.
- Legislació sobre propietat.

- Règim duaner i aranzeli.
- Comerç exterior.

- Bases generals de l'ordenament del crèdit, Banca i assegurances.

- Bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica.

- Sanitat exterior. Bases i coordinació general de la sanitat.

- Legislació sobre productes farmacèutics.

- Pesca marítima.
- Règim general de comunicacions.

- Bases de règim miner i energètic.

- Normes bàsiques del règim de premsa, ràdio i televisió.

- Seguretat pública.
- Autorització per a la convocatòria de consultes populars per via de referèndum.

Evidentment, aquesta llista ho diu tot per si mateixa.

No podem entrar aquí en moltes consideracions sobre el tema ni tancar qüestions tan importants com la financiació dels poders autònoms.

Això, sense cap dubte, serà objecte de posteriors articles.

Serveixin simplement aquestes línies com a motiu de reflexió i com a primera trobada amb el text constitucional a partir d'una perspectiva socialista, autogestiona i nacionalista, tal i com la té plantejada el Partit Socialista de Mallorca (PSI).

(1) Em refereixo aquí a la branca política i financera d'aquests poders fàctics, no a la seva branca políticomilitar.

Eberhard Grosske Fiol

IMPORTANT

Per causes d'organització: canvi de local, la nostra revista no s'ha publicat durant els mesos d'estiu. A partir d'ara reanudam la publicació mensual de la revista.

Al mateix temps vos avisam que l'article "Recuperem la nostra història" no ens és possible incloure-lo en aquest nombre, donat a l'exces de material que disposem; de totes maneres la darrera part d'aquest article aparixerà el proper mes.

PER UNA MALLORCA lliure i socialista
PER UNA SOCIETAT SENSE CLASSES
AFILIA'T!

Partit Socialista de Mallorca

